

PRAKSISOVERSIGT · FORSYNINGSTILSYNET

Praksisoversigt over Forsyningstilsynets sagsbehandling: partsbegreb, kompetenceafgrænsning og håndhævelsesbeføjelser

Partsbegreb, kompetenceafgrænsning og håndhævelsesbeføjelser i Forsyningstilsynets praksis på tværs af el, gas, varme og affald

Version 1 Opdateret 16. jul. 2026 48 afgørelser · 2000-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Forsyningstilsynet er førsteinstans-regulator for el-, gas-, fjernvarme- og affaldssektoren og træffer hvert år et stort antal afgørelser, hvis processuelle grundlag er det samme, uanset om sagen angår en varmetarif, en netmetode eller en slutafregning. Denne praksisoversigt behandler det tværgående forvaltningsretlige fundament: hvem der er part i en tilsynssag, hvor grænsen går mod de civilretlige tvister og mod andre myndigheders kompetence, hvordan håndhævelsestrappen fra påtale over påbud til tvangsbøder anvendes, hvornår afgørelser offentliggøres med selskabets navn, og hvornår aktindsigt kan afslås af hensyn til konkurrencefølsomme oplysninger. Oversigten fremhæver særligt, at forhandlingspligten forud for et pålæg efter varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, blev ophævet med virkning fra 1. juli 2025 – en ændring, der grundlæggende omlægger Forsyningstilsynets sagsgang på varmeområdet.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Forsyningstilsynet kræver, at en klager har både en VÆSENTLIG og en INDIVIDUEL interesse i sagens udfald for at opnå partsstatus – begge betingelser skal være opfyldt, og en afledt eller hypotetisk interesse er ikke nok.
- 02** Forsyningstilsynet afviser partsstatus for foreninger og interesseorganisationer, medmindre de enkelte medlemmer hver især har en væsentlig og individuel interesse; medlemmernes interesser kan ikke kumuleres i foreningen.
- 03** En forbruger, der klager over en generel prisstigning, er normalt ikke part i tilsynssagen – partsstatus tilkommer alene det regulerede selskab, som afgørelsen retter sig mod.
- 04** Forsyningstilsynet afviser civilretlige tvister efter lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3 – herunder gyldigheden og størrelsen af aftalte udtrædelsesgodtgørelser, konkrete tilbagebetalingskrav på privatretligt grundlag og aftaleretlige spørgsmål mellem to virksomheder.

- 05** Forsyningstilsynet kræver klar lovhjemmel til bebyrdende forvaltningsakter og afviser at udstrække sin kompetence ved formålsfortolkning, når ordlyd og forarbejder ikke bærer det – også når resultatet forekommer uhensigtsmæssigt.
- 06** Forsyningstilsynet accepterer ikke, at et selskab omgår tilsynskompetencen ved at bringe leveringsforholdet til ophør: anmeldelsespligten og adgangen til at træffe en afgørelse, der er konstaterende for fortiden, består, mens pålæg om ændring kun kan gives fremadrettet.
- 07** Forhandlingspligten i varmforsyningslovens § 21, stk. 4 og 5, er ophævet med virkning fra 1. juli 2025; Forsyningstilsynets afgørelser skal herefter følges uden videre, medmindre Energiklagenævnet tillægger en klage opsættende virkning.
- 08** Ophævelsen af forhandlingspligten ændrer ikke ved, at Forsyningstilsynet fortsat skal partshøre i overensstemmelse med den almindelige forvaltningsret.
- 09** Forsyningstilsynet reagerer med PÅTALE, når et ulovligt forhold allerede er berigtiget på afgørelsestidspunktet, og med PÅBUD, når forholdet fortsat består – påbud følges op med krav om dokumentation inden en fastsat frist.
- 10** Manglende efterkommelse af et påbud efter varmforsyningslovens § 21 kan udløse daglige eller ugentlige tvangsbøder efter § 33, stk. 1, med udpantningsret, og bødestraf efter § 34, stk. 1, nr. 3, også for juridiske personer.
- 11** Forsyningstilsynet offentliggør afgørelser med selskabets navn efter elforsyningslovens § 78 b, stk. 1, når offentliggørelsen skønnes at være af almen interesse og ikke medfører uforholdsmæssig stor skade – i praksis sker dette som klart udgangspunkt, også ved rene påtaler.
- 12** Forsyningstilsynet afslår aktindsigt i konkurrencefølsomme omkostningsopgørelser, når konkurrenter kan udlede selskabets laveste mulige takst – og lange kontraktperioder og indeksering kan opretholde risikoen, selv når oplysningerne er 8-12 år gamle.
- 13** En klage over Forsyningstilsynets afgørelse skal indgives skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger, har ikke automatisk opsættende virkning, og afgørelsen kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.
- 14** Domstolene prøver fuldt ud det faktuelle grundlag og retsanvendelsen, mens tilsidesættelse af en reguleringsmyndigheds økonomisk-faglige skøn forudsætter et sikkert grundlag – og bevisbyrden derfor påhviler den, der anfægter skønnet.

§ 1 Lov om Forsyningstilsynet § 3 – kompetencens ydre ramme

Forsyningstilsynets processuelle grundlag findes i [lov om Forsyningstilsynet § 3](#), der fastlægger tre ting: hvilke sektorer tilsynet dækker, hvordan en sag kan rejses, og hvad tilsynet ikke må behandle.

Efter [§ 3, stk. 2](#) kan Forsyningstilsynet »behandle og afgøre sager efter sektorlovgivningen på eget initiativ eller på grundlag af en anmeldelse eller en klage«. Formuleringen er central: der står **kan**, ikke **skal**. Forsyningstilsynet fremhævede dette udtrykkeligt i [20-01683](#) (Effektmarked ApS):

Bestemmelsen giver således et skøn: tilsynet kan – men skal ikke – behandle en sag.

Skønnet er dog ikke frit. Tilsynet lagde i samme afgørelse til grund – med henvisning til Energiklagenævnets praksis og til Folketingets Ombudsmands udtalelse **FOB 1990.83** – at der består en pligt til at realitetsbehandle henvendelser,

i hvilke der rejses konkret begrundet mistanke om, at der enten foreligger en lovovertrædelse af nogen betydning eller er udvist en ulovlig adfærd.

Efter [§ 3, stk. 3](#) behandler Forsyningstilsynet »ikke klager om civilretlige tvister«. Bestemmelsen er den vigtigste kompetencebegrænsning i praksis og behandles nedenfor.

Sektorafgrænsningen er udvidet flere gange siden 2018. Den konsoliderede tekst nævner el, naturgas, varme, VE og energibesparelser, men seks vedtagne ændringer er endnu ikke rullet ind: affaldssektoren (miljøbeskyttelseslovens kapitel 6) blev tilføjet med virkning fra 1. juli 2022, »naturgasforsyning« blev til »gasforsyning« pr. 1. juli 2021, opremsningen blev pr. 1. januar 2024 erstattet af en generel henvisning til »forsyningsområdet for el, gas, varme og affald«, og både [lov om rørført transport af CO₂](#) og [lov om CO₂-fangstaktiviteter i forsyningssektoren](#) udvider området til CO₂-fangst og -transport. Udvidelsen til affald er allerede synlig i praksis: i [25-01224](#) (Esbjerg og Fanø Kommuner) og [25-00253](#) (Reno Djurs I/S) fører tilsynet tilsyn med kommunernes fravigelse af konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding efter [miljøbeskyttelseslovens § 45 g](#), jf. [§ 45 f](#).

Ud over [§ 3](#) er tilsynets overvågningsopgaver på el- og gasområdet udmøntet i [bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v.](#), hvis [§ 1](#) opregner tolv overvågningsområder – fra markedsåbning og forbrugerpriser til »enhver konkurrenceforvridning eller begrænsning af konkurrencen« – og bemyndiger tilsynet til at »fastlægge og pålægge foranstaltninger inden for gældende lovgivning for at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer«.

LOV	Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 1-3	Miljøbeskyttelsesloven § 45g
	Miljøbeskyttelsesloven § 45f	
PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet vurderer Reno Djurs I/S's afvigelse fra konkurrencefremmende tiltag ved affaldsforbrænding som saglig	02.03.2026
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Esbjerg og Fanø Kommuner saglige årsag til at fravige konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding	09.12.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Effektmarked ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver	07.10.2020

Partsbegrebet: væsentlig OG individuel interesse – og hvorfor § 2 forbrugeren sjældent er part

Hverken varmemforsyningsloven eller elforsyningsloven indeholder udtømmende partsregler. Forsyningstilsynet fastslog i [21-00797](#) (NetVarme), at vurderingen derfor sker »efter almindelig forvaltningsretlig praksis«, og at

hovedreglen er, at den, der har en **væsentlig, individuel interesse** i sagens udfald, er part. Interessen skal have »en vis styrke og intensitet« og må ikke være af generel karakter.

De to betingelser er kumulative. Forsyningstilsynet citerede i NetVarme-sagen Energiklagenævnets afgørelse af 29. marts 2023 (j.nr. 21/00627-15), der illustrerer skellet skarpt:

Energiklagenævnet finder, at det er sandsynliggjort, at prisdifferentieringen indebærer en så betragtelig øget risiko for NetVarmes medlemmers deltagelse i afskrivningerne på anlægsaktiverne i VEKS distribution, at klagers medlemmer har en væsentlig interesse i Energiltilsynets sag vedrørende VEKS' prisdifferentiering.

En interesse skal imidlertid, udover at være væsentlig, også være individuel.

Energiklagenævnet finder, efter en konkret vurdering, at klagers medlemmer ikke har en individuel interesse i sagen. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at Energiltilsynets afgørelse med stor sandsynlighed vil berøre alle VEKS' 19 transmissionskunder, herunder de 12 kunder, som NetVarme repræsenterer, lige meget.

Det paradoksale mønster er værd at bemærke: **jo bredere en afgørelse rammer, jo færre er parter.** Rammer virkningen alle aftagere lige meget, har ingen af dem en individuel interesse.

Foreningers interesser kan ikke kumuleres. I NetVarme-sagen – hvor foreningen repræsenterede 13 af VEKS' 19 transmissionskunder svarende til ca. 62 % af varmesalget – afviste tilsynet partsstatus på begge led. Interessen var ikke væsentlig, fordi eventuelle afledte virkninger »på nuværende tidspunkt ikke kan konkretiseres og er derfor hypotetiske«, og ikke individuel, fordi eventuelle virkninger måtte antages at ramme alle 19 transmissionskunder lige meget. Tilsynet henviste til **Ombudsmandens myndighedsguide om »Partsbegrebet«**, afsnit 6.3, hvorefter det afgørende for foreninger er, om medlemmerne hver især har en væsentlig og individuel interesse.

Forbrugerklageren er ikke part. I 21-01170 (Gentofte-Gladsaxe Fjernvarme) modtog Forsyningstilsynet en borgerklage over en uanmeldt prisstigning pr. 1. januar 2019. Tilsynet konstaterede kortfattet, at alene selskabet havde partsstatus; klageren havde ikke den fornødne individuelle interesse. Det er den praktiske hovedregel: klagen udløser sagen, men klageren er ikke part i den.

Afledt markedsinteresse er ikke nok. I 20-01683 (Effektmarked ApS) lagde tilsynet vægt på, at en eventuel afgørelse ville have Energinet Elsystemansvar A/S som adressat og dermed retsvirkninger over for Energinet – ikke over for klageren. Interessen var derfor »afledt og indirekte«. Tilsynet citerede Energiklagenævnets afgørelse af 12. maj 2020 (j.nr. 18/03596):

Efter disse regler kræves en væsentlig og individuel interesse i sagens udfald, før der kan klages. Begge betingelser skal være opfyldt, for en person eller virksomhed kan anses som klageberettiget.

Folketingets Ombudsmand tilsluttede sig og meddelte den 2. september 2020, at der ikke var grundlag for en ombudsmandsundersøgelse, netop fordi Effektmarked ApS hverken havde en væsentlig eller individuel interesse.

Kontrasten: når klagerne ER parter. Partsafvisning er ikke automatik. I 22-02370 (Nordværk I/S) anså Forsyningstilsynet både klagerne – Elretur og brancheforeningen APPLiA – og de indklagede (Nordværk I/S samt seks kommuner) for parter. Forskellen er, at klagerne dér havde en direkte og særlig erhvervsmæssig berøring med det anmeldte anlægs aktiviteter, ikke blot en afledt markedsinteresse.

Afgørelse om partsstatus er en afgørelse – ikke en procesledende beslutning. NetVarme gjorde gældende, at det ikke var »forvaltningsretligt holdbart« at træffe en egentlig afgørelse om partsstatus forud for den

materielle afgørelse, og at der alene var tale om en procesledende beslutning, som ikke kunne indbringes for Energiklagenævnet. Forsyningstilsynet afviste dette:

Tilsynet finder, at der er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, der fastlægger NetVarmes retsposition. Afgørelsen er derfor ikke blot en procesledende beslutning, og den kan indbringes for Energiklagenævnet.

Endelig viser NetVarme-sagen, at manglende partsstatus ikke er ensbetydende med udelukkelse fra sagen: tilsynet imødekom foreningens anmodning om at modtage udkastet til afgørelse i hovedsagen til kommentering og sendte det tillige i høring hos de øvrige transmissionskunder, der ikke var medlem af NetVarme – uden at nogen af dem dermed blev parter.

LOV

[Elforsyningsloven § 78, stk. 5](#)
[Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2](#)
[Varmeforsyningsloven § 26](#)

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · NetVarme nægtes partsstatus i sag om substitutionspris mellem VEKS og IVV	23.11.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet anser varslings af prisstigning for rimelig hos Gentofte-Gladsaxe Fjernvarme	02.06.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser klage over Nordværks anmeldelse til overgangsordningen – ingen kompetence til vurdering af producentansvar	03.05.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Effektmarked ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver	07.10.2020

Grænsen mod de civilretlige tvister efter lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3

[Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3](#) er kortfattet – »Forsyningstilsynet behandler ikke klager om civilretlige tvister« – men bærer en betydelig del af tilsynets afvisningspraksis. Sondringen er ikke mellem offentlige og private parter, men mellem **offentligretlig regulering** af priser og vilkår og **civilretlig tvisteløsning** om konkrete aftaleforhold.

Tilbagebetalingskrav på privatretligt grundlag. Den klareste illustration er [26-01308](#) (FCR-D-markedet). Energinet havde i én og samme afgørelse (1) udelukket en aktør fra FCR-D-markedet i 10 dage, (2) krævet betalinger tilbage og (3) tilkendegivet mulig ophævelse af balanceansvarsaftalen. Forsyningstilsynet splittede afgørelsen ad efter kompetence:

Element	Udfald	Begrundelse
Udelukkelse fra FCR-D	Ophævet	Kompetence efter elforsyningslovens § 31, stk. 4 ; den dagældende § 31, stk. 3, tillod kun udelukkelse, <i>indtil</i> vilkåret var opfyldt – ikke en tidsbestemt karantæne
Tilbagebetalingskrav	Afvist	Kravet udspringer af Energinets udbudsbetingelser og er dermed civilretligt, jf. § 3, stk. 3
Tilkendegivelse om ophævelse	Afvist	Ikke en afgørelse, men en fremtidig reaktion på en eventuel misligholdelse

Afgørelsen går et skridt videre end blot at afvise. Forsyningstilsynet **indskærpede** over for Energinet, at Energinet slet ikke har hjemmel til at træffe forvaltningsretlig afgørelse om tilbagebetaling, da der ikke er

offentligretligt grundlag for kravet, og at kravet i stedet må fremsættes på civilretligt grundlag. Tilsynet støttede sig på Folketingets Ombudsmands udtalelse **FOB 2015-40**, hvorefter beslutninger om økonomiske krav, der udspringer af et privatretligt grundlag, ikke er forvaltningsretlige afgørelser. Ved valget af sanktionsform lagde tilsynet vægt på, at Energinet havde tilkendegivet at have ændret praksis efter en tidligere indskærpelse i sagen med j.nr. 24/00800 – hvor tilsynet tilsvarende havde afvist at behandle et tilbagebetalingskrav som civilretligt.

Kommercielle prismekanismer er ikke adgangsvilkår. I [21-01051-\(tidligere-20-12601\)](#) (Noreco/Ørsted) klagede Noreco over priselementet T_y i en gassalgsaftale, hvis værdi afhang af opstrømstariffen for Tyra-Nybro. Ørsted gjorde gældende, at der var tale om »en civilretlig uenighed om prisregulering«. Forsyningstilsynet gav Ørsted medhold:

Henvisningen til DOGS' opstrømstariffer i beregningen af priselementet T_y er et kommercielt valg i forbindelse med reguleringen af gassalgspisen.

Da ejerskab og risiko for gassen overgik ved leveringspunktet, indeholdt aftalen ingen transportydelse, og der forelå derfor ingen tvist om **adgang**, som kunne udløse tilsynets tvistbilæggelseskompetence. Tilsynet fastslog samtidig, at et pålæg om tilbagebetaling »ville være en bebyrdende forvaltningsakt, der krævede klar lovhjemmel«, og henviste til, at Energiklagenævnet i HMN-sagen (j.nr. 1031-16-1-40 af 5. oktober 2016) havde fastslået, at påbudshjemlen kun har fremadrettet virkning, og at tilsynskompetencen kun omfatter aktuelle tariffer. Baggrunden for efteropkrævningen var netop **Vestre Landsrets dom af 16. april 2020 (sag BS-117/2014-VLR)** – et illustrativt eksempel på, at det civile krav afgøres ved domstolene, mens tilsynet holder sig til den offentligretlige regulering.

Udtrædelsesgodtgørelse: rammen er offentligretlig, den konkrete tvist er civil. Sondringen er skarpest belyst i [4-0920-8901-0301](#) (E.ON Varme Danmark). Tilsynet tog generelt stilling til, at det er rimeligt at kræve udtrædelsesgodtgørelse, at kravet kun kan gøres gældende, hvis værket hverken er økonomisk veldrevet eller under løbende udbygning, og at beregningen som udgangspunkt skal ske efter kapitaliseringsmodellen – men lod udtrykkeligt det konkrete civilretlige spørgsmål ligge:

Tilkendegivelsen efterlader det konkrete civilretlige spørgsmål – herunder om E.ON Varme konkret opfylder betingelserne for at opkræve godtgørelse, og om det aftaleretlige grundlag er til stede – til Ankenævnet på Energiområdet i den enkelte tvist.

Tilkendegivelsen var da heller ikke en afgørelse i en konkret sag, men en generel udmelding, som Ankenævnet på Energiområdet kan lægge til grund i konkrete civilretlige tvister. Samme rollefordeling ses i [2-5-1310](#), hvor Energitilsynet afviste Danske Fjernvarmeværkers Forenings anmodning om at ændre udmeldelsesretningslinjerne og henviste til Højesterets dom af 2. april 1987 (**U.1987.422 H**) som det fortsatte udgangspunkt.

Ugyldighed efter offentlig ret afskærer ikke civile krav. I [23-01998](#) (Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker) fastslog tilsynet, at priser anmeldt tre dage for sent var ugyldige efter [varmeforsyningslovens § 21, stk. 3](#), men at ugyldigheden efter en konkret vurdering ikke fik prismæssige konsekvenser. Afgørelsen slutter med den standardmæssige afgrænsning: den »berører ikke eventuelle civilretlige krav mellem parterne, som må behandles ved domstolene eller Ankenævnet på Energiområdet (ANE)«.

LOV

[Elforsyningsloven § 31, stk. 3-4](#)[Gasforsyningsloven § 51, stk. 1](#)[Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3](#)[Varmeforsyningsloven § 21, stk. 3](#)

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet ophæver Energinets udelukkelse af aktør fra FCR-D-marked og afviser klager over tilbagebetaling og balanceaftaleophævelse	16.06.2026
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet om Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker: For sent anmeldt prisændring var ugyldig, men får ingen prismæssige konsekvenser	06.10.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Norecos klage over tarif i gassalgsaftalen Tyra-Nybro – manglende kompetence efter opstrømsbekendtgørelsen	17.12.2021
	Forsyningstilsynet · Energitilsynet præciserer beregningsmetoder for udtrædelsesgodtgørelse og erklærer E.ON Varmes metode urimelig	22.06.2009
	Forsyningstilsynet · Energitilsynet fastholder retningslinjer for forbrugeres udmeldelse af fjernvarmeværker	18.12.2000

§ 4 Hjemmelskravet og afgrænsningen over for andre myndigheder

Ud over de civilretlige tvister afviser Forsyningstilsynet regelmæssigt sager, hvor kompetencen enten mangler i hjemmelsgrundlaget eller ligger hos en anden myndighed. Mønstret er en konsekvent **restriktiv** fortolkning af egen kompetence – også når tilsynet selv anerkender, at resultatet er uhensigtsmæssigt.

Tilsynshjemmelen fortolkes efter sin ordlyd, ikke efter sit formål. I [22-02370](#) (Nordværk I/S) klagede Elretur og APPLiA over, at et kommunalt hvidevareværksted var anmeldt til overgangsordningen efter [miljøbeskyttelseslovens § 49 g](#), skønt aktiviteten efter klagerne opfattelse var omfattet af producentansvaret. Klagerne anførte direkte, at det var »uhensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet, der er tilsynsmyndighed for overgangsordningen, ikke er kompetent til at tage stilling til realiteten i en kommunes anmeldelse«, og at udkastet udtrykte »en indskrænkende fortolkning af tilsynets kompetence«. Forsyningstilsynet fastholdt afvisningen: kompetencen efter [affaldsaktørbekendtgørelsens § 58](#) er begrænset til at kontrollere dokumentationskrav, reinvesteringsforbud og selskabsudskillelse – ikke til at vurdere, om anlægget overhovedet er omfattet af forbuddet i § 49 b eller af producentansvarsordningerne.

Forsyningstilsynet afviser klagen, idet klagen ikke vedrører Forsyningstilsynets sagsområde, der er fastsat ved affaldsaktørbekendtgørelsen § 58. Det betyder at Forsyningstilsynet ikke kan realitetsbehandle klagen.

Afgørelsen viser samtidig tre andre træk ved tilsynets sagsgang: klagen blev **videresendt** til Ankestyrelsen som rette tilsynsmyndighed efter [forvaltningslovens § 7, stk. 2](#); sagens principielle karakter udløste en **orientering af ministeren** via Energistyrelsen efter [miljøbeskyttelseslovens § 48 e](#); og tilsynet bemærkede, at det »ikke er en klagemyndighed«, og at det efter [miljøbeskyttelseslovens § 48 c](#) selv kan afgøre, om der er anledning til at realitetsbehandle en sag.

EU-retsakter afgrænser kompetencen præcist. I [22-02283](#) (EPEX Spot SE) afviste tilsynet at behandle en ansøgning om dækning af clearing- og afviklingsudgifter via danske nettariffer. Efter [CACM artikel 77](#) har tilsynet alene hjemmel til at godkende selve de områdeoverskridende clearing- og afviklingsordninger (stk. 2), ikke de konkrete udgifters dækning, og [artikel 80, stk. 1](#) omfatter modsætningsvis kun markedskoblingsudgifter. Tilsynet foretog derfor ingen materiel prøvelse af udgifterne.

Legalitetsprincippet virker også bagud – mod tilsynets egne afgørelser. [25-00418](#) (Grindsted Elnet A/S) er en instruktiv selvkorrektur. Tilsynet havde i 2019 godkendt generelle nettilslutningskrav, herunder krav til simuleringsmodeller efter [RfG artikel 15, stk. 6, litra c](#). Ved en senere sag konstaterede tilsynet, at kravene er **anlægsspecifikke**, og at Danmark ikke har tildelt tilsynet kompetence til at godkende sådanne, jf. [RfG artikel 7, stk. 2](#). Godkendelsen var derfor uden hjemmel. Tilsynet annullerede den – med henvisning til [grundlovens § 3](#), til Ombudsmandens myndighedsguide om genoptagelsespligt ved væsentlige nye retlige forhold og til

FOU nr. 2006.569 – efter først at have vurderet, om afgørelsen var begunstigende og dermed beskyttet af indrettelseshensyn. Det var den ikke, fordi kravene var identiske med Energinets allerede godkendte krav.

Selskabsretlige og driftsmæssige spørgsmål ligger uden for. I [4-0920-0200-0111](#) (E.ON Varme Danmark ApS) afsluttede tilsynet et skærpet tilsyn med forbrugerindflydelsen. De kommunalt udpegede bestyrelsesmedlemmer var frustrerede over direktionens inddragelse af bestyrelsen, men tilsynet fastslog, at [varmeforsyningslovens § 23 h, stk. 1](#) »regulerer alene det formelle valg af medlemmerne, men ikke den nærmere tilrettelæggelse af bestyrelsens arbejde eller forholdet til direktionen«. Disse forhold er undergivet selskabsretten, og eventuelle tvister måtte afgøres ved domstolene.

Prisreguleringens rækkevidde fortolkes indskrænkende. [13-03846](#) (Gartnerens Varmeforsyning) angik, om [varmeforsyningslovens § 20, stk. 1](#), sidste pkt., om procesvarme »fra et centralt kraftvarmeanlæg« også omfatter indirekte leverancer via et distributionsselskab. Tilsynet svarede nej – både efter ordlyd og formål, idet beskyttelseshensynet retter sig mod den lille proceskunde over for et stort kommercielt værk, ikke mod en kunde hos et distributionsselskab, som gartnerierne selv ejede. Konsekvensen var, at selskabet heller ikke havde anmeldelsespligt.

Dispensation kan ikke fravige lovens principper. I [14-04034](#) (Odense Kraftvarmeværk) afviste tilsynet at dispensere fra anmeldelsesreglerne, så en omfordeling af tillægsafgift og CO₂-afgift kunne få tilbagevirkende kraft – uanset at gartnerierne derved gik glip af en besparelse på ca. 15 mio. kr. En dispensation ville kræve tilsidesættelse af lovens krav om forlods anmeldelse og var derfor i strid med legalitetsprincippet.

Men kompetencen ophører ikke ved leveringsforholdets ophør. [16-08543](#) (Brdr. Hartmann A/S) er den vigtigste afgørelse om tidsmæssig kompetence. Selskabet havde leveret varme i otte dage i 2015 for ca. 787.000 kr. og gjorde gældende, at anmeldelsespligten bortfaldt med leveringsforholdet – bl.a. under henvisning til Energiklagenævnets afgørelse af 30. juni 2016 (j.nr. 1021-15-99), hvorefter tilsynet ikke kan udstede pålæg, når »der ikke længere eksisterer en aftale mellem parterne og derfor ikke er et fremadrettet forhold som Energitilsynet kan regulere«. Tilsynet forenede denne afgørelse med den tidligere Eskemosepark-afgørelse (29. december 2014) i en klar sontring:

Energitilsynet har fortsat kompetence til at indhente og om nødvendigt give pålæg om anmeldelse af priseftersvisning for leverancer omfattet af prisreguleringen, selvom leveringsforholdet efterfølgende er ophørt, jf. varmeforsyningsloven § 20, jf. § 21, stk. 1. Tilsynet kan også træffe en afgørelse om prisfastsættelsen, der er konstaterende for fortiden, men kan ikke give et pålæg om ændring af priser med fremadrettet virkning, jf. § 21, stk. 4.

Dispensationsanmodningen – begrundet i revisoromkostninger på 70-80.000 kr. svarende til ca. 10 % af den fakturerede pris – blev afvist, bl.a. fordi aftageren havde en klar retlig interesse i at få eftervist prisen, og fordi omkostninger til priseftersvisning i øvrigt er indregningsberettigede.

LOV	Forvaltningsloven § 7, stk. 2	Grundloven § 3	Miljøbeskyttelsesloven § 48c, stk. 2
	Miljøbeskyttelsesloven § 49g	Varmeforsyningsloven § 20, stk. 1	Varmeforsyningsloven § 21, stk. 1
PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet annullerer godkendelse af krav til simuleringsmodeller for Grindsted Elnet A/S 10.03.2025		
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser klage over Nordværks anmeldelse til overgangsordningen – ingen kompetence til vurdering af producentansvar 03.05.2023		
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser EPEX Spot SE's ansøgning om dækning af clearing- og afviklingsudgifter via nettariffer 12.04.2023		

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afgør, at Brdr. Hartmann har pligt til at anmelde priseftersvinning for 8 dages varmelevering til Tønder Fjernvarme i 2015 trods ophørt leveringsforhold	29.11.2016
Forsyningstilsynet · Energitilsynet: Procesvarmeleverance fra distributionsnet til gartnerier ikke omfattet af prisregulering i varmemforsyningsloven	29.09.2016
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser bagudrettet indregning af tillægsafgift og CO2-afgift i gartnerens varmepris hos Odense Kraftvarmeværk	24.02.2015
Forsyningstilsynet · Energitilsynet afslutter skærpet tilsyn med forbrugerindflydelse i E.ON Varme Danmark ApS efter overholdelse af varmemforsyningslovens formelle krav	25.01.2010

§ 5 Forhandlingspligten i varmemforsyningslovens § 21, stk. 4 – og dens ophævelse pr. 1. juli 2025

Den mest gennemgribende ændring af Forsyningstilsynets sagsgang i nyere tid er ophævelsen af **forhandlingspligten** på varmeområdet. Enhver læsning af tilsynets ældre praksis skal ske i lyset heraf.

Retstilstanden indtil 30. juni 2025. [Varmeforsyningslovens § 21, stk. 4](#) lød tidligere således, som citeret i [24-01484](#) (Gauerslund Fjernvarme):

Finder Forsyningstilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a, 20 b eller 20 c, § 28 b, stk. 4, eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller betingelser ...

Pålæg var altså **subsidiært** i forhold til forhandling. Det gav en tostrengt sagsgang, som fylder meget i praksis: først en materiel afgørelse om, at forholdet var urimeligt, dernæst en forhandling om, hvordan det skulle bringes til ophør, og først hvis forhandlingen mislykkedes, et pålæg.

De fleste forhandlinger lykkedes. Tilsynet tiltrådte forhandlingsresultater i [24-01484](#) (Gauerslund Fjernvarme – 1.344.024,50 kr. tilbageført over 2025-prisen), [24-02015](#) (Oue Kraftvarmeværk – 38.091,08 kr. ved årsafslutningen 2024/2025) og [25-00692](#) (Bramming Fjernvarme – 1.679.300 kr. i førstkommende aconto-opkrævning). Begrundelsesmønstret er identisk: »Da der er opnået enighed ved forhandling, er der ikke grundlag for et pålæg«.

Hvor forhandlingen brød sammen: Veddum-Skelund-Visborg. [24-00240](#) viser bestemmelsens grænser. Efter at tilsynet havde fastslået, at et nettotab på 4.256.220 kr. fra finansielle elmarkedsprodukter ikke kunne indregnes i varmeprisen, indledtes forhandling. Værket foreslog en omkostningsfordeling mellem el og varme med tilbagevirkende kraft fra 2021/22, hvilket ville neutralisere indregningen. Efter møder og skriftlig dialog fra februar til april 2024 opnåede parterne ikke enighed, og værket gjorde under partshøringen udtrykkeligt gældende, »at forløbet ikke udgjorde en reel forhandling efter varmemforsyningslovens § 21, stk. 4«. Tilsynet fastholdt påbuddet: en omkostningsfordeling kan tidligst få virkning fra anmeldelsestidspunktet (24. april 2024), da der ikke var tale om fejlkorrektur, men om ændring af en forretningsmæssig beslutning, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 31. august 2016 (j.nr. 1021-15-133-66). Beløbet skulle tilbageføres med 2.128.110 kr. i hvert af regnskabsårene 2024/25 og 2025/26.

Ophævelsen. Ved **lov om ændring af lov om varmemforsyning af 21. juni 2025** blev ordene »giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør,« ændret til »træffer Forsyningstilsynet afgørelse herom og kan desuden give«. Ændringen trådte i kraft **1. juli 2025**, og en tilsvarende ændring blev foretaget i § 21, stk. 5, om samfundsmæssigt uøkonomisk energianvendelse. Ændringen var ifølge

lovforarbejderne led i »en forenkling af tilsynet for at reducere ressourcetræk, jf. aftale om finansloven for 2025«. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår:

Den foreslåede ændring vil medføre, at Forsyningstilsynet ikke vil have en pligt til at indlede og gennemføre en forhandling med en varmemforsyningsvirksomhed i en konkret tilsynssag.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Forsyningstilsynets afgørelser vil skulle følges uden videre, medmindre afgørelsen påklages til Energiklagenævnet, og klagen af Energiklagenævnet gives opsættende virkning. Det vil for eksempel betyde, at en afgørelse fra Forsyningstilsynet om, at uretmæssigt opkrævede omkostninger skal tilbageføres til varmeaftagerne, vil skulle følges uden forudgående forhandling om vilkårene, herunder tidshorisonten, for tilbageførslen.

Den gældende ordlyd af [§ 21, stk. 4](#) er herefter, at tilsynet »træffer ... afgørelse herom og kan desuden give pålæg om ændring«.

Overgangen ramte verserende sager. Forarbejderne er utvetydige: »Forsyningstilsynet [vil] efter den 1. juli 2025 hverken i igangværende eller i nye sager efter § 21, stk. 4, ... skulle indlede eller gennemføre en forhandling ... En igangværende forhandling vil skulle afbrydes, og eventuelle oplysninger fra en påbegyndt forhandling vil skulle håndteres i forbindelse med den partshøring, der sædvanligvis foretages af Forsyningstilsynet.« Virkningen ses direkte i [125-00842](#) (Rønne Varme A/S), hvor selskabet havde fremsendt et forhandlingsoplæg den 3. juni 2025, og hvor tilsynet konstaterer:

Forsyningstilsynets pligt til at søge forholdet bragt til ophør gennem forhandling ophørte den 1. juli 2025 med ikrafttrædelsen af lov nr. 737 af 20. juli 2025 (Opgavebortfald på varmemforsyningsområdet).

To ting ændres ikke. For det første understreger forarbejderne, at ophævelsen »ikke ud over ophævelsen af forhandlingspligten [har] til hensigt at ændre den måde, som Forsyningstilsynet i dag fører tilsyn i medfør af § 21, stk. 4«. For det andet – og vigtigst retssikkerhedsmæssigt – fastslås det udtrykkeligt, at ophævelsen »ikke [vil] ændre på, at Forsyningstilsynet, som hidtil, vil skulle foretage partshøring i overensstemmelse med den almindelige forvaltningsret«. Partshøring er således fortsat obligatorisk; det er alene forhandlingen om vilkårene for berigtigelsen, der er bortfaldet.

LOV

[Varmeforsyningsloven § 20, stk. 1](#)[Varmeforsyningsloven § 21, stk. 4-5](#)[Varmeforsyningsloven § 26](#)

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Afgørelse om tilbageførsel af forhøjet varmepris opkrævet med urimeligt varsel – Rønne Varme A/S	17.03.2026
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Bramming Fjernvarmes forhandlingsløsning om tilbageførsel af 1.679.300 kr.	27.05.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Gauerslund Fjernvarmes plan for tilbageførsel af 1.344.024,50 kr. til varmeaftagere i 2025	01.04.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Oue Kraftvarmeværks tilbagebetaling af for meget opkrævet varmepris	01.04.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver Veddum-Skelund Visborg Kraftvarmeværk påbud om tilbageførsel af tab på finansielle elmarkedsprodukter	10.12.2024

§ 6 Håndhævelsestrappen: påtale, påbud, tvangsbøder og strafansvar

Forsyningstilsynets reaktionsmuligheder danner en trappe, hvor valget af trin følger et forudsigeligt mønster: **er forholdet allerede berigtiget, gives påtale; består det fortsat, gives påbud.**

Påtale ved efterfølgende berigtigelse. I [20-06098](#) (AURA El-handel A/S) manglede kWh-priser for otte østdanske produkter på selskabets hjemmeside i strid med [elforsyningslovens § 72 a, stk. 5](#). Da selskabet »frivilligt og umiddelbart efter kontrollen bragte forholdet i orden«, fandt tilsynet »ikke anledning til at udstede et påbud«, men meddelte i stedet en påtale, »der markerer lovovertrædelsen, men uden yderligere sanktion«. Samme logik i [24-02230](#) (E-GO ApS): »Påbud anvendes typisk som et umiddelbart pålæg om berigtigelse, men da berigtigelse allerede er sket, er en påtale tilstrækkelig«. At berigtigelsen kom sent – først efter et udkast til påbud og to fornyede kontroller – ændrede ikke reaktionsvalget.

Påtale og påbud i samme afgørelse. [24-01366](#) (Velkommen A/S) demonstrerer trappen præcist. Ved kontrol den 4. august 2025 manglede indberetning af øvrige gebyrer for samtlige produkter og af et obligatorisk netadministrationsgebyr for alle fire erhvervsprodukter. Selskabet svarede i høringen, at det nu »fuldt ud efterlevede kravene«. En fornyet kontrol den 29. september 2025 viste, at det var forkert: gebyret var indberettet for tre af fire produkter. Resultatet blev **påtale** for de allerede berigtigede forhold og **påbud** efter [§ 85 d, stk. 1](#) om omgående indberetning for det sidste produkt – med frist for dokumentation senest den 5. december 2025. Mønstret er tydeligt: tilsynet **verificerer selv** og tager ikke selskabets udsagn om efterlevelse for pålydende.

Påbud efter elforsyningslovens § 85 d, stk. 1. Bestemmelsen er den generelle påbudshjemmel og rækker vidt: tilsynet kan påbyde, at forhold i strid med loven, elmarkedsforordningen, regler udstedt i medfør heraf **eller afgørelser truffet i henhold til disse regler** bringes i orden »straks eller inden en nærmere angivet frist«. I [21-02326](#) påbød tilsynet Energinet Systemansvar A/S at ophøre med at offentliggøre priser på specialregulering fordelt på teknologier, fordi det udgjorde videregivelse af kommercielt følsomme oplysninger i strid med [elforsyningslovens § 84 a, stk. 1](#). Tilsynet fremhævede en skærpende omstændighed:

Forsyningstilsynet lægger desuden vægt på, at det er en skærpende omstændighed, at Energinet tidligere er vejledt om den tilladte offentliggørelsesform i afgørelsen af 1. juli 2019, men alligevel genoptog den mere detaljerede rapportering.

Gentagelse skærper altså reaktionen. På gasområdet ses den mildere linje i [23-01805](#), hvor Energinet Gastransmission A/S i over fire måneder havde offentliggjort timeflowdata for entry-punktet Bevtøft, der reelt afspejlede én enkelt bionaturgasproducents produktion. Da data blev fjernet efter tilsynets henvendelse, blev reaktionen en påtale efter [gasforsyningslovens § 46, stk. 4](#), jf. [§ 47 b](#).

Håndhævelse over for elhandelsvirksomheder. Tilsynet gennemførte i 2023 en tværgående undersøgelse af elhandelsvirksomhedernes overholdelse af 6-ugers-fristen for slutaftregning i [elleveringsbekendtgørelsens § 7, stk. 5](#) og pligten til at tilbageføre for meget betalte acountobeløb efter [elforsyningslovens § 72 c, stk. 6](#). Undersøgelsen viser hele spektret:

Sag	Selskab	Udfald
23-00569	Andel Energi A/S	Tilsyn afsluttet uden indgreb
23-00571	Nettopower ApS	Tilsyn afsluttet uden indgreb
23-00572	OK a.m.b.a.	Tilsyn afsluttet uden indgreb
23-00576	Vindstød A/S	Tilsyn afsluttet uden indgreb
22-02453	Modstrøm Danmark A/S	Påtale

23-00573	Dansk Strøm ApS	Påbud
----------	-----------------	-------

Tilsynets fortolkning er, at elhandelsvirksomheden **af egen drift** skal tilbagebetale tilgodehavender samtidig med slutaftregningen – bestemmelsen implementerer [elmarkedsdirektivets artikel 10, stk. 12](#). Lovbemærkningerne, som tilsynet citerer i Nettopower-sagen, begrundet kravet skarpt: undlader man dette, ligger »heri ... et skjult uforventet lån fra forbrugeren til forsyningsvirksomheden«. Håndhævelsen er fortsat i nyere sager – [25-02136](#) (Velkommen A/S) og [25-02411](#) (Power Fuel A/S) – begge med påbud efter [§ 85 d, stk. 1](#), jf. [§ 72 c, stk. 6](#) og [§ 84, stk. 1](#), og med offentliggørelse med navn efter [§ 78 b, stk. 1](#).

Tvangsbøder og strafansvar – trappens øverste trin. På varmeområdet knytter [varmeforsyningslovens § 33, stk. 1](#) sig direkte til pålæg efter [§ 21](#):

Undlader nogen rettidigt at efterkomme et påbud meddelt af Forsyningstilsynet i medfør af § 21, stk. 1, 4 eller 5, § 21 a, stk. 3, § 21 b, stk. 4, eller § 22, stk. 2, kan Forsyningstilsynet som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

Efter [§ 33, stk. 2](#) er der **udpantningsret** for bøderne. Dertil kommer straf efter [§ 34, stk. 1, nr. 3](#) for den, der »undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold«, og efter [§ 34, stk. 3](#) kan der pålægges juridiske personer strafansvar efter straffelovens 5. kapitel.

Tilsynet gør selskaberne opmærksom på trappens øverste trin i selve påbuddet. I [24-00240](#) hedder det direkte, at manglende efterkommelse »kan medføre daglige eller ugentlige tvangsbøder efter varmeforsyningslovens § 33, stk. 1, og strafansvar efter § 34, stk. 1, nr. 3«. Tilsvarende i [25-00845](#) (Mejlby Fjernvarme), hvor manglende anmeldelse »kan medføre, at de nye satser ikke opnår gyldighed, og at der på ny kan reageres af tilsynet, herunder med påtale eller påbud med tvangsbøder«. Sammenhængen er også kodificeret i tilsynets [vejledning om anmeldelse af budget og priseftervisning](#):

Hvis en virksomhed undlader at anmelde, kan Forsyningstilsynet efter varmeforsyningslovens § 21, stk. 1, give pålæg om anmeldelse, og Forsyningstilsynet kan, hvis nogen undlader rettidigt at efterkomme et sådant påbud, som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder efter varmeforsyningslovens § 33.

Sektorspecifikke sanktioner. På elpris.dk-området suppleres trappen af indberetningsbekendtgørelsens § 11 (deaktivering af produkter på portalen) og § 12 (bødestraf) – sanktioner, tilsynet varslar i både [24-02230](#) og [24-01366](#). Og på markedsadgangssiden har Energinet efter [elforsyningslovens § 31, stk. 3](#) en selvstændig beføjelse til at udelukke brugere, der tilsidesætter vilkår – en beføjelse, hvis grænser tilsynet prøvede i [26-01308](#). Bestemmelsen er skærpet pr. 1. januar 2026, så udelukkelse nu også kan ske, hvis »påbud ikke er egnet til at fremme overholdelse af vilkår«, mens den dagældende affattelse kun tillod udelukkelse, »indtil vilkåret opfyldes«. Netop derfor blev en tidsbestemt karantæne på 10 dage ophævet – og tilsynet fastslog samtidig, at Energinet ikke kan bruge egne udbudsbetingelser som hjemmel, når loven særskilt regulerer adgangen til udelukkelse.

LOV

[Elforsyningsloven § 31, stk. 3](#)[Elforsyningsloven § 72c, stk. 6](#)[Elforsyningsloven § 84a, stk. 1](#)[Elforsyningsloven § 85d, stk. 1](#)[Gasforsyningsloven § 46, stk. 4](#)[Varmeforsyningsloven § 33, stk. 1-2](#)[Varmeforsyningsloven § 34, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet ophæver Energinets udelukkelse af aktør fra FCR-D-marked og afviser klager over tilbagebetaling og balanceaftaleophævelse

16.06.2026

Forsyningstilsynet · Påbud til Power Fuel A/S om tilbagebetaling af tilgodehavender ved slutaftregning

06.05.2026

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påbyder Velkommen A/S at tilbagebetale tilgodehavender og ændre procedurer for slutfregning	14.04.2026
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påbyder Mejlby Fjernvarme at anmelde ny arealgraderet fast afgift	18.03.2026
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver påbud og påtale til Velkommen A/S for manglende indberetning af gebyrer på elpris.dk	28.11.2025
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver Veddum-Skelund Visborg Kraftvarmeværk påbud om tilbageførsel af tab på finansielle elmarkedsprodukter	10.12.2024
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet udsteder påtale til E-GO ApS for manglende indberetning af elprodukter til elpris.dk	03.12.2024
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påtaler Energinet Gastransmissions offentliggørelse af følsomme flowdata fra Bevtøft	21.03.2024
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Nettopower ApS om slutfregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	07.11.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påtaler Modstrøm Danmark A/S for manglende rettidig slutfregning og udbetaling af tilgodehavender	03.11.2023
Forsyningstilsynet · Påbud til Dansk Strøm ApS om overholdelse af krav om slutfregning og tilbagebetaling af indestående beløb til elkunder	03.11.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med OK a.m.b.a. om krav til slutfregning og tilbagebetaling	02.10.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Vindstød A/S om slutfregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	07.07.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Andel Energi A/S om slutfregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	30.06.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslår genoptagelse og påbyder Energinet at stoppe offentliggørelse af priser på specialregulering fordelt på teknologier	29.06.2022
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet meddeler påtale til AURA El-handel A/S for manglende kWh-priser på egen hjemmeside for otte elprodukter i Østdanmark	09.06.2020

§ 7 Offentliggørelse med navns nævnelse efter elforsyningslovens § 78 b

Elforsyningslovens § 78 b, stk. 1 opstiller en tredelt regel:

Forsyningstilsynet offentliggør sine afgørelser truffet i henhold til regler i denne lov eller regler udstedt i henhold til loven på tilsynets hjemmeside. Offentliggørelsen kan omfatte navnet på den virksomhed, som er adressat for afgørelsen, når dette skønnes at være af almen interesse for offentligheden. Offentliggørelse af virksomhedens navn kan dog ikke ske, hvis det vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden.

Offentliggørelse af **afgørelsen** er obligatorisk. Offentliggørelse af **navnet** beror på et skøn med to led: en positiv betingelse (almen interesse) og en negativ (ikke uforholdsmæssig stor skade). Efter [stk. 2](#) må offentliggørelsen ikke indeholde fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om kundeforhold.

I praksis er navngivning hovedreglen. Begrundelsen er kortfattet og næsten ordret ens på tværs af sagerne – og den falder ud til offentliggørelse også ved rene påtaler, hvor der ikke er konstateret et vedvarende ulovligt forhold:

- [20-06098](#) (AURA El-handel A/S): navnet offentliggøres, »da offentlig interesse i gennemsigtighed vejer tungere end eventuel skade for virksomheden«.
- [24-02230](#) (E-GO ApS): navnet offentliggøres, »da det er af almen interesse for forbrugere og har ikke medfører uforholdsmæssig stor skade«.

- [24-01366](#) (Velkommen A/S): offentliggørelsen »vurderes at være af almen interesse og ikke uforholdsmæssigt skadevoldende«.

Også når selskabet frifindes. Navngivning er ikke forbeholdt sager med kritik. I [23-00569](#) (Andel Energi A/S) blev tilsynet afsluttet **uden indgreb**, og navnet blev alligevel offentliggjort med samme standardbegrundelse. Det understøtter, at »almen interesse« i tilsynets skøn knytter sig til markedsgennemsigtigheden som sådan – ikke til, om selskabet har begået noget forkert.

Sammenhæng med de sektorspecifikke offentliggørelsesregler. På elpris.dk-området offentliggøres oplysning om afgørelsen tillige på selve portalen, jf. indberetningsbekendtgørelsens § 10 ([24-02230](#)). På affaldsområdet gælder en parallel pligt efter [miljøbeskyttelseslovens § 48 c, stk. 2](#), som anvendt i [25-01224](#). På varmeområdet offentliggøres afgørelserne i tilsynets afgørelsesdatabase, jf. bl.a. [21-00797](#).

Den modsatrettede pligt. Bemærk spændingen mellem § 78 b og [§ 84 a, stk. 1](#): tilsynet skal offentliggøre, men de kollektive elforsyningsvirksomheder skal iagttage fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger. Netop denne fortrolighedspligt håndhævede tilsynet i [21-02326](#) og [23-01805](#) – begge sager, hvor **for meget** offentlighed var problemet. Grænsen trækkes ved, om oplysningerne kan udnyttes til priskoordinerende adfærd eller kan henføres til én identificerbar aktør.

LOV

[Elforsyningsloven § 78b, stk. 1-2](#)[Elforsyningsloven § 84a, stk. 1](#)[Miljøbeskyttelsesloven § 48c, stk. 2](#)

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Esbjerg og Fanø Kommuners saglige årsag til at fravige konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding	09.12.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver påbud og påtale til Velkommen A/S for manglende indberetning af gebyrer på elpris.dk	28.11.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet udsteder påtale til E-GO ApS for manglende indberetning af elprodukter til elpris.dk	03.12.2024
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påtaler Energinet Gastransmissions offentliggørelse af følsomme flowdata fra Bevtøft	21.03.2024
	Forsyningstilsynet · NetVarme nægtes partsstatus i sag om substitutionspris mellem VEKS og IVV	23.11.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Andel Energi A/S om slutafregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	30.06.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslår genoptagelse og påbyder Energinet at stoppe offentliggørelse af priser på specialregulering fordelt på teknologier	29.06.2022
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet meddeler påtale til AURA El-handel A/S for manglende kWh-priser på egen hjemmeside for otte elprodukter i Østdanmark	09.06.2020

§ 8 Aktindsigt i konkurrencefølsomme oplysninger

Forsyningstilsynet ligger inde med detaljerede omkostnings- og driftsdata fra selskaber, der konkurrerer indbyrdes. Aktindsigtssagerne er derfor et selvstændigt spor i tilsynets praksis, og de afgøres efter forskellige regelsæt afhængigt af, hvem der beder om indsigt, og hvad oplysningerne angår.

Ledende afgørelse: Haderslev Kraftvarmeværk. [12-13944](#) er den mest gennemarbejdede afgørelse om konkurrencefølsomme oplysninger. Horten anmodede på vegne af en klient om aktindsigt i omkostningsopgørelser for 2000-2004, managementaftaler med Elsam A/S og driftsprognoser for 2005-2013 vedrørende et affaldsbaseret kraftvarmeværk ejet af DONG Energy Thermal Power A/S.

Den bærende betragtning er **udledningskæden** – hvad konkurrenter kan regne sig frem til:

De omhandlede oplysninger gør det muligt at udlede Haderslev Kraftvarmeværks maksimale varmepris og dermed – via værket totalomkostninger – dets indtægtsbehov på affaldssiden. Dette indtægtsbehov divideret med affaldsmængden giver værket laveste mulige affaldstakst uden underskud.

Kendskab til denne nederste takstgrænse ville gøre det muligt for konkurrenter at underbyde værket eller ramme grænsen præcist ved udbud. Tilsynet vurderede, at der forelå »en nærliggende risiko for et ikke ubetydeligt økonomisk tab for selskabet og for et mindre velfungerende konkurrencemarked«.

Alder gør ikke oplysninger harmløse. Klageren gjorde gældende, at oplysningerne var 8-12 år gamle, vedrørte koncerninterne leverancer uden avance, og at værket ville ophøre med driften medio 2013. Tilsynet afviste:

Selv om oplysningerne var 8-12 år gamle, talte de lange kontraktperioder og muligheden for indeksering for, at de stadig havde økonomisk betydning.

Ekstern dokumentation af markedssituationen indhentes. Tilsynet nøjedes ikke med selskabets egne indsigelser, men indhentede en udtalelse fra **Miljøstyrelsen**, der bekræftede, at markedet for forbrændingseget affald er præget af reel og hård konkurrence på tværs af lande- og kommunegrænser, og at privatejede anlæg står svagest, fordi de – modsat kommunalt ejede anlæg med anvisningsret – alene kan tiltrække affald gennem udbud. Styrelsen henviste tillige til en tværministeriel rapport fra 2010 om sektorens lange afskrivningsperioder og udbredte brug af langvarige kontrakter. Dette **eksterne fortolkningsbidrag** er kendetegnende for tilsynets metode i tvivlsspørgsmål – jf. tilsvarende Erhvervs- og Selskabsstyrelsens besvarelse i [4-0920-0200-0111](#) og Energistyrelsens fortolkning i [13-03846](#).

Afslaget blev givet på to selvstændige grundlag – dels hensynet til selskabets forretningsforhold, dels hensynet til et velfungerende affaldsmarked. **Bemærk retskildesituationen:** afgørelsen er fra 5. marts 2013 og hviler på den **dagældende** offentlighedslovs § 12, stk. 1, nr. 2, og § 13, stk. 1, nr. 6. Under den gældende offentlighedslov (lov nr. 606 af 12. juni 2013) er de tilsvarende hjemler [§ 30, nr. 2](#) – oplysninger om »drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes« – sammenholdt med [§ 33, nr. 3](#) og [nr. 5](#). Nutidens §§ 12-13 i offentlighedsloven angår derimod databeskrivelser og notatpligt og har intet med forretningshemmeligheder at gøre. Vurderingstemaet – nærliggende risiko for ikke ubetydeligt konkurrencemæssigt tab – er derimod videreført uændret.

Partsaktindsigt og miljøoplysninger. Når anmodningen kommer fra en modpart i den underliggende sag, skifter regelsættet. I [21-10314](#) anmodede Rønne Varme A/S om aktindsigt i korrespondance mellem tilsynet og Bornholms El-Produktion (BEP) i den sag, hvor begge var parter. Tilsynet behandlede anmodningen efter **miljøoplysningsloven**, idet oplysningerne vedrørte aktiviteter, der påvirker miljøet, jf. [miljøoplysningslovens § 3](#), sammenholdt med [2012-forvaltningslovens § 15, stk. 1](#). Data om Blok 6's effektivitet, faktiske kapacitet, driftstimer og træflisens fugtindhold blev undtaget som forretningshemmeligheder, fordi de »kan misbruges af konkurrenter og har afgørende kommerciel betydning« – herunder fordi Rønne Varme kunne bruge viden om totalvirkningsgraden til at tilrettelægge konkurrerende varmeproduktion.

Afvejningen efter [miljøoplysningslovens § 2, stk. 3](#) faldt ud til beskyttelse af BEP's markedsposition, og tilsynet fremhævede udtrykkeligt, at dokumenterne **ikke indeholdt oplysninger om emissioner**, jf. [§ 2, stk. 5](#) – en vigtig forbeholdsklausul, da emissionsoplysninger nyder en særlig, stærkere offentlighedsbeskyttelse. Resultatet blev

delvis aktindsigt: fuld indsigt i det meste af korrespondancen, delvis indsigt i Rambøll- og COWI-rapporterne samt BEP's bemærkninger, med de undtagne oplysninger udstreget.

Praksis er stabil og efterprøvet. BEP påberåbte sig, at samme oplysninger allerede var undtaget i en tidligere afgørelse om Rambøll-rapporten, og at denne var **stadfæstet af Energiklagenævnet den 13. april 2021 (j.nr. 20/13490)**. Tilsynet fulgte sin egen tidligere praksis – et eksempel på, at aktindsigtspraksis er blandt de områder, hvor tilsynet mest konsekvent citerer og viderefører egne afgørelser.

LOV

Forvaltningsloven § 15, stk. 1

Miljøoplysningsloven § 2, stk. 3, 5

Offentlighedsloven § 30

Offentlighedsloven § 33

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet imødekommer delvist aktindsigt i korrespondance om Rønne Varmes klage over Bornholms El-Produktions varmepris	27.10.2021
	Forsyningstilsynet · Energitilsynet: Procesvarmeleverance fra distributionsnet til gartnerier ikke omfattet af prisregulering i varmemforsyningsloven	29.09.2016
	Forsyningstilsynet · Aktindsigt i oplysninger vedrørende Haderslev Kraftvarmeværk	05.03.2013
	Forsyningstilsynet · Energitilsynet afslutter skærpet tilsyn med forbrugerindflydelse i E.ON Varme Danmark ApS efter overholdelse af varmemforsyningslovens formelle krav	25.01.2010

§ 9 Hvad Forsyningstilsynet lægger vægt på – vurderingsmønsteret på tværs af sektorer

På tværs af el-, gas-, varme- og affaldssagerne tegner der sig et genkendeligt sæt af faktorer, der afgør udfaldet.

1. Hvem afgørelsen retter sig imod. Det gennemgående partsspørgsmål besvares ved at spørge, hvem der er **adressat** for den påtænkte afgørelse. Er interessen alene afledt af en afgørelse rettet mod en anden, er der ikke partsstatus – [20-01683](#).

2. Om interessen kan konkretiseres eller er hypotetisk. Forsyningstilsynet afviser interesser, der beror på fremtidige, endnu ikke indtrufne virkninger. I [21-00797](#) var risikoen for, at et underskud hos VEKS skulle dækkes af de øvrige kunder, »for usikker til at opfylde væsentlighedskriteriet«.

3. Om kravet har offentligretligt eller privatretligt grundlag. Dette er den skarpeste skillelinje i tilsynets praksis. Springer kravet af en kontrakt eller af egne udbudsbetingelser, er det civilretligt – [26-01308](#).

4. Om der foreligger klar hjemmel til det bebyrdende indgreb. Tilsynet gentager i [21-01051-\(tidligere-20-12601\)](#), at et pålæg om tilbagebetaling »ville være en bebyrdende forvaltningsakt, der krævede klar lovhjemmel«. Samme princip vendes mod tilsynet selv i [25-00418](#).

5. Om forholdet er berigtiget på afgørelsestidspunktet – og verificeret af tilsynet selv. Reaktionsvalget mellem påtale og påbud afhænger heraf. Afgørende er, at tilsynet **selv kontrollerer** frem for at stole på selskabets udsagn: i [24-01366](#) viste den fornyede kontrol, at selskabets påstand om fuld efterlevelse »var derfor forkert«.

6. Gentagelse og forudgående vejledning skærper. At Energinet tidligere var vejledt om den tilladte offentliggørelsesform, var udtrykkeligt »en skærpende omstændighed« i [21-02326](#). Omvendt begrundede en tidligere efterlevet indskærpelse valget af den mildere sanktionsform i [26-01308](#).

7. Dokumentationsbyrden ligger hos selskabet. Dette er et gennemgående træk. I [23-01542](#) (Fjernvarme Fyn Distribution) accepterede tilsynet ikke forhøjede henlæggelser i priseftervisningen, fordi selskabet »hverken [angav] en forøget anlægssum eller andre ændringer, der kunne begrunde merhenlæggelserne«. Tilsvarende i

[4-0920-0200-0222](#) (Ulfborg Fjernvarmeværk), hvor værkets anbringende om, at det »troede at have anmeldt budgetterne«, ikke kunne tillægges betydning, da tilsynets elektroniske anmeldelsesregister ikke indeholdt anmeldelserne, og hvor 1.995 t.kr. skulle tilbageføres, fordi værket ikke kunne dokumentere, at beløbet udgjorde indskud fra andelshaverne før 1. marts 1981. På affaldsområdet er byrden formuleret i tilsynets egen [vejledning om brug af de konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding](#): kommunen skal kunne **dokumentere eller sandsynliggøre**, at fravigelsen ikke reducerer konkurrencen væsentligt, og »[e]n begrundelse kan ikke være, at 'det gjorde man i sidste udbud', eller 'det har en anden kommune gjort'«.

8. Egen praksis og Energiklagenævnets afgørelser er styrende. Forsyningstilsynet citerer i vidt omfang sine egne tidligere afgørelser og Energiklagenævnets praksis som bindende for udfaldet – jf. [23-01542](#), der bygger på både Energiklagenævnets Ulfborg-afgørelse (j.nr. 1021-10-39) og tilsynets egen afgørelse om I/S Amager Ressourcecenter (j.nr. 21/00570). Også ældre tilkendegivelser bevarer normativ kraft: i [24-00214](#) (Ingstrup Fjernvarme) indvendte selskabet, at tilsynet henviste til klagenævnsafgørelser, der var »over 20 år gamle«, og at den tekniske udvikling burde tages i betragtning. Tilsynet svarede, at »de ældre afgørelser stadig er retningsgivende«.

9. Forbrugerbeskyttelseshensynet vejer tungt – også mod selskabets økonomi. I [22-02451](#) (Fredericia Fjernvarme) anerkendte tilsynet, at energikrisen udgjorde ekstraordinære omstændigheder, men fastslog, at »[l]ikviditetshensyn kan ikke tilsidesætte forbrugernes indrettelsesbehov«. Samme afvejning i [23-01941](#) (Gelsted Fjernvarme), hvor selskabets argumenter om større prisudsving og højere renteomkostninger ikke kunne føre til et andet resultat, fordi »varslingsreglernes primære formål er at beskytte forbrugernes mulighed for at tilpasse sig«.

10. Tidsmæssig afgrænsning. Undersøgelser af egen drift går som udgangspunkt fire år tilbage fra sagens rejsning, jf. [varmeforsyningslovens § 23, stk. 3](#) – anvendt i [23-01542](#).

11. Proportionalitet i konsekvensen. Konstatning af et ulovligt forhold fører ikke automatisk til indgreb. I [23-01542](#) var 26,4 mio. kr. opkrævet urimeligt, men allerede tilbageført, og tilsynet fandt derfor »ikke anledning til at foretage sig yderligere«. I [125-00842](#) (Rønne Varme) blev 3.993.308 kr. anset for tilbageført, fordi en stor overdækning i mellemtiden var nedbragt gennem underdækninger i 2022-2024. Og i [23-01998](#) fik en tre dages ugyldighed ingen prismæssige konsekvenser, bl.a. fordi prisændringen samlet indebar et **prisfald** for forbrugerne.

12. Opfølgning er systematisk. Tilsynet slipper ikke sagen ved afgørelsen. I både [24-01484](#), [24-02015](#) og [125-00842](#) kontrolleres efterlevelsen ved gennemgang af den efterfølgende priseftersvisning.

LOV

[Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2-3](#)[Varmeforsyningsloven § 20, stk. 1-2](#)[Varmeforsyningsloven § 21, stk. 4](#)[Varmeforsyningsloven § 23, stk. 3](#)

PRAKSIS

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet ophæver Energinets udelukkelse af aktør fra FCR-D-marked og afviser klager over tilbagebetaling og balanceaftaleophævelse 16.06.2026

Forsyningstilsynet · Afgørelse om tilbageførsel af forhøjet varmepris opkrævet med urimeligt varsel – Rønne Varme A/S 17.03.2026

Forsyningstilsynet · Fjernvarme Fyn Distributions urimelige henlæggelser i 2017-2018 tilbageført i 2019 13.01.2026

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver påbud og påtale til Velkommen A/S for manglende indberetning af gebyrer på elpris.dk 28.11.2025

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afgør, at Ingstrup Fjernvarme Andelsselskabs faste afgift på 6.873 kr. er urimelig 07.04.2025

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Gauerslund Fjernvarmes plan for tilbageførsel af 1.344.024,50 kr. til varmeaftagere i 2025	01.04.2025
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Oue Kraftvarmeværks tilbagebetaling af for meget opkrævet varmepris	01.04.2025
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet annullerer godkendelse af krav til simuleringsmodeller for Grindsted Elnet A/S	10.03.2025
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet finder Fredericia Fjernvarmes varsling af væsentlig prisstigning urimelig	03.07.2024
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet underkender varsling af væsentlige fjernvarmeprisstigninger hos Gelsted Fjernvarme og fastsætter nye ikrafttrædelsesdatoer	21.12.2023
Forsyningstilsynet · NetVarme nægtes partsstatus i sag om substitutionspris mellem VEKS og IVV	23.11.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet om Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker: For sent anmeldt prisændring var ugyldig, men får ingen prismæssige konsekvenser	06.10.2023
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslår genoptagelse og påbyder Energinet at stoppe offentliggørelse af priser på specialregulering fordelt på teknologier	29.06.2022
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Norecos klage over tarif i gassalgsaftalen Tyra-Nybro – manglende kompetence efter opstrømsbekendtgørelsen	17.12.2021
Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Effektmarked ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver	07.10.2020
Forsyningstilsynet · Energitilsynet påbyder Ulfborg Fjernvarmeværk at tilbageføre henlæggelser på 2.169 t.kr. og kapital på 1.995 t.kr.	14.07.2010

§ 10 Klagebehandling, sagsgang og frister ved Forsyningstilsynet

Sagens rejsning. En sag kan opstå på tre måder efter [lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2](#): på tilsynets eget initiativ, på grundlag af en anmeldelse eller på grundlag af en klage. Egen drift-sporet er i praksis dominerende på varmeområdet og udmøntes gennem tematiske kontrolstrategier – fx undersøgelsen af henlæggelsespraksis i [23-01542](#), af prissammensætning og faste afgifter i [24-00214](#), og af slutaftregningspraksis hos samtlige elhandelsvirksomheder i 2023-sagskomplekset. Tilsvarende blev samtlige 39 elhandelsvirksomheder kontrolleret i uge 15-17 i 2020, hvilket førte til bl.a. [20-06098](#).

Klageadgang til tilsynet forudsætter partsstatus. På elområdet er klageadgangen udmøntet i **klagebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1216 af 15. december 2011)**, hvis § 1 opregner klage typerne og fastsætter en frist på to måneder, men kun »forudsat at klageren har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen« – jf. [20-01683](#). Afvises klagen af den grund, kan tilsynet stadig overveje at rejse sagen af egen drift – men gør det kun ved konkret begrundet mistanke om en lovovertrædelse af nogen betydning.

Partshøring er obligatorisk. Alle gennemgåede afgørelser er truffet efter partshøring over et udkast, typisk med 1-3 ugers frist. Selskabet kan afgive høringssvar eller lade være – udeblivelse fører til, at afgørelsen træffes på det foreliggende grundlag, jf. [24-02230](#). Som fastslået i lovforarbejderne til ophævelsen af forhandlingspligten består partshøringspligten uændret efter 1. juli 2025.

Et særligt spørgsmål opstår, når en verserende klagesag gør parten uforstående over for partshøringen. I [25-00845](#) (Mejlby Fjernvarme) svarede selskabet, at det var »uforstående over for partshøringen«, idet sagen allerede verserede ved Energiklagenævnet. Tilsynet henviste til nævnets afgørelse om manglende opsættende virkning og rykkede for bemærkninger med ny frist.

Klage til Energiklagenævnet. Forsyningstilsynets afgørelser påklages til Energiklagenævnet, jf. [elforsyningslovens § 89, stk. 1](#), [varmeforsyningslovens § 26, stk. 1](#) og [gasforsyningslovens § 51, stk. 1](#). Fristen

er **4 uger** efter, at afgørelsen er meddelt, og klagen skal være skriftlig, jf. § 89, stk. 4 og § 26, stk. 3. Klagen indgives til Energiklagenævnet, Nævnens Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg. Nævnet er **eneste** administrative klageinstans, jf. § 89, stk. 2 og § 26, stk. 2.

Ikke alle afgørelser kan påklages administrativt. I 22-02370 – truffet under miljøbeskyttelsesloven i dens dagældende affattelse – kunne afgørelsen ikke påklages administrativt. Efter de nu gældende regler kan afgørelser på affaldsområdet påklages til Energiklagenævnet inden 4 uger, jf. miljøbeskyttelseslovens § 100 b og lov om Energiklagenævnet § 15 – jf. 25-01224.

Klage har ikke automatisk opsættende virkning – og det har praktisk betydning. 25-00845 (Mejlby Fjernvarme) er den bedste illustration. Forløbet var:

Dato	Begivenhed
7. april 2025	Forsyningstilsynet afgør, at den ensartede faste afgift på 8.848,75 kr. er urimelig
–	Selskabet klager til Energiklagenævnet
22. september 2025	Energiklagenævnet afgør, at klagen ikke har opsættende virkning
11. november 2025	Forsyningstilsynet meddeler, at afgørelsen trods klagen fortsat skal efterleves
3. januar 2026	Selskabet oplyser om ny tarifstruktur, men uden dokumentation og anmeldelse
10. marts 2026	Energiklagenævnet stadfæster afgørelsen
18. marts 2026	Forsyningstilsynet påbyder anmeldelse senest ved ikrafttræden 1. april 2026

Dette samspil er efter 1. juli 2025 blevet endnu vigtigere på varmeområdet: forarbejderne til ophævelsen af forhandlingspligten fastslår, at afgørelserne »vil skulle følges uden videre, medmindre afgørelsen påklages til Energiklagenævnet, og klagen af Energiklagenævnet gives opsættende virkning«. Opsættende virkning er dermed blevet den eneste effektive udsættelsesmekanisme.

Domstolsprøvelse er kanaliseret gennem nævnet. Efter elforsyningslovens § 89, stk. 2 og varmforsyningslovens § 26, stk. 2 kan afgørelserne »ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger«. Søgsmål til prøvelse af Energiklagenævnets afgørelser skal anlægges inden **6 måneder**, jf. § 89, stk. 5 og § 26, stk. 4. Det er strukturelt vigtigt: den domstolsprøvede afgørelse er formelt Energiklagenævnets, ikke Forsyningstilsynets, hvilket forklarer, hvorfor tilsynets afgørelser sjældent optræder som selvstændig sagsgenstand i domssamlingerne.

Den vigtige undtagelse. Elforsyningslovens § 31, stk. 5 indeholder en helt anden – og for markedsdeltagere afgørende – model. Træffer Energinet afgørelse efter § 31, stk. 3, der medfører **afregistrering af en virksomhed som bruger af datahubben**, kan virksomheden forlange afgørelsen indbragt for domstolene. Anmodningen skal fremsættes over for Energinet inden 4 uger, afgørelsen skal indeholde oplysning herom, og det er **Energinet**, der anlægger sagen efter retsplejelovens regler om borgerlige sager. Domstolsprøvelsen har ikke opsættende virkning. Dermed springes både Forsyningstilsynet og Energiklagenævnet over ved det mest indgribende markedsindgreb af alle.

LOV

Elforsyningsloven § 31, stk. 5

Elforsyningsloven § 89, stk. 1-5

Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2

Miljøbeskyttelsesloven § 100b

Varmeforsyningsloven § 26, stk. 1-4

PRAKSIS	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påbyder Mejlby Fjernvarme at anmelde ny arealgraderet fast afgift	18.03.2026
	Forsyningstilsynet · Fjernvarme Fyn Distributions urimelige henlæggelser i 2017-2018 tilbageført i 2019	13.01.2026
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet godkender Esbjerg og Fanø Kommuner saglige årsag til at fravige konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding	09.12.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afgør, at Ingstrup Fjernvarme Andelsselskabs faste afgift på 6.873 kr. er urimelig	07.04.2025
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet udsteder påtale til E-GO ApS for manglende indberetning af elprodukter til elpris.dk	03.12.2024
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser klage over Nordværks anmeldelse til overgangsordningen – ingen kompetence til vurdering af producentansvar	03.05.2023
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Effektmarked ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver	07.10.2020
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet meddeler påtale til AURA El-handel A/S for manglende kWh-priser på egen hjemmeside for otte elprodukter i Østdanmark	09.06.2020

Sammenhæng med domstolspraksis: prøvelsen af det økonomisk-faglige skøn

§ 11

Fordi domstolsprøvelsen som beskrevet retter sig mod Energiklagenævnets afgørelse og forudsætter udtømt administrativ rekurs, er den domstolspraksis, der styrer Forsyningstilsynets skønsudøvelse, primært **analog** – hentet fra prøvelsen af andre økonomiske reguleringsmyndigheder.

Den ledende dom: Nets' Dankort-gebyrer. Højesterets dom af 4. april 2023, [BS-26/2021-HJR](#), er den centrale afgørelse om prøvelsesintensiteten over for en prisreguleringsmyndighed. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde påbudt Nets Denmark A/S at nedsætte sine indløsergebyrer efter den dagældende betalingstjenestelovs § 79, hvorefter der ikke må anvendes »urimelige priser og avancer«, forstået som priser højere end under virksom konkurrence. Højesteret fastlagde prøvelsesstandarden:

Som anført af landsretten omfatter prøvelsen af konkurrencemyndighedernes afgørelser i sager som den foreliggende fuldt ud det faktuelle grundlag og retsanvendelsen, mens tilsidesættelse af vurderinger, der i det væsentlige bygger på et konkurrencemæssigt skøn, forudsætter et sikkert grundlag, jf. herved Højesterets domme af 3. juni 2014 (UfR 2014.2663) og 27. november 2019 (UfR 2020.524).

Og om bevisbyrden – som gengivet i [Sag 26/2021](#):

Domstolene kan prøve bl.a., om konkurrencemyndighedernes skøn hviler på et urigtigt eller mangelfuldt grundlag. Det påhviler som udgangspunkt den, der anfægter myndighedernes skøn, at godtgøre, at der foreligger mangler ved grundlaget for skønsudøvelsen, og at manglerne har haft betydning for afgørelsens indhold.

Dommen har flere paralleller til Forsyningstilsynets virke efter [varmeforsyningslovens § 21, stk. 4](#):

- **»Urimelig« er en hypotetisk markedsvurdering.** Højesteret afviste kravet om en markedsanalyse, fordi bestemmelsen netop er udformet ud fra forudsætningen om, at fuld konkurrence ikke råder. Dette svarer strukturelt til, at varmeforsyningsloven forudsætter naturlige monopoler og derfor erstatter konkurrencen med omkostningsregulering.

- **Fejl skal have haft betydning.** Nets fik ikke medhold i, at styrelsens brug af afskrivninger frem for investeringer var afgørende, da forrentningen oversteg det tilladte niveau uanset periodisering. Tilsvarende afviser Forsyningstilsynet indsigelser, der ikke ville ændre resultatet.
- **Risikoen for indgrebet kompenseres ikke.** Om det såkaldte ekspropriationstillæg udtalte Højesteret: »Det ville være i strid med dette formål, hvis risikoen for et indgreb over for urimelige priser og avancer skulle kompenseres med et tillæg.«
- **Proportionalitet prøves reelt, men består.** Højesteret tiltrådte, at gebyrloftet på 1,20 kr. ikke stred mod proportionalitetsprincippet, herunder mindstemiddelsprincippet, bl.a. fordi Nets' egen justering var utilstrækkelig til at efterkomme det første påbud. Mønstreret genfindes i [21-02326](#), hvor et påbud fulgte efter en utilstrækkeligt efterlevet påtale.

Skønnet er ikke urørligt. [BS-2/2008-HJR](#) (Post Danmark) viser, at Højesteret er villig til at **ophæve** en reguleringsmyndigheds afgørelse, når retsanvendelsen – dér om selektive priser over AIC, men under ATC – ikke holder. Prøvelsen af retsanvendelsen er fuld, og det er kun det egentlige økonomisk-faglige skøn, der nyder den skærpede tærskel.

Magtfordrejning kan altid prøves. [BS-43/2001-HJR](#) fastslår en grænse, der gælder alle forvaltningsmyndigheder. Selv hvor en afvejning »i almindelighed ikke er underkastet domstolens prøvelse«, ændres billedet, når der rejses konkret indsigelse om usaglige hensyn:

Appellanten har imidlertid gjort gældende, at afgørelsen om anbringelse i enrum ikke var begrundet i en undvigelsesrisiko, men var båret af usaglige - politiske - hensyn. Vurderingen heraf er omfattet af den prøvelsesret, der tilkommer domstolene i medfør af grundlovens § 63, stk. 1, og må forudsætte en prøvelse i realiteten.

Overført på Forsyningstilsynet: skønnet efter § 21, stk. 4, er beskyttet, men en påstand om, at et pålæg hviler på usaglige hensyn, kan altid kræves realitetsprøvet efter [grundlovens § 63](#).

Sporene mødes. Selv om Forsyningstilsynets egne afgørelser sjældent når domstolene direkte, viser [21-01051-\(tidligere-20-12601\)](#) og [16-08543](#), hvordan de to spor løber parallelt om samme faktum: i Noreco-sagen var det **Vestre Landsrets dom af 16. april 2020 (sag BS-117/2014-VLR)**, der udløste efteropkrævningen, mens tilsynet afviste den offentligretlige del; i Brdr. Hartmann-sagen verserede pristvisten for 2003-2014 ved **Vestre Landsret** samtidig med, at tilsynet fastholdt anmeldelsespligten for otte dages levering i 2015. Arbejdsdelingen er konsekvent: Forsyningstilsynet fastlægger den offentligretlige ramme – priseftersvisning, rimelighed, anmeldelsespligt – mens de konkrete pengekrav mellem parterne afgøres ved domstolene, ved voldgift eller ved Ankenævnet på Energiområdet.

LOV	Grundloven § 63, stk. 1	Konkurrenceloven § 11, stk. 1	Varmeforsyningsloven § 21, stk. 4
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om Nets' Dankort-gebyrer: Prøvelse af konkurrencemyndighedernes skøn over urimelige priser		
	Højesteret · Højesteret ændrer landsrettens dom og ophæver Konkurrencerådets afgørelse		
	Højesteret · Højesteretsdom om domstolsprøvelse af enrumsanbringelse		
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afslår genoptagelse og påbyder Energinet at stoppe offentliggørelse af priser på specialregulering fordelt på teknologier		
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Norecos klage over tarif i gassalgssaftalen Tyra-Nybro – manglende kompetence efter opstrømsbekendtgørelsen		
	Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afgør, at Brdr. Hartmann har pligt til at anmelde priseftersvisning for 8 dages varmelevering til Tønder Fjernvarme i 2015 trods ophørt leveringsforhold		

Sammenfatning: fem bærende linjer i Forsyningstilsynets

§ 12 processuelle praksis

1. Partskredsen er snæver, og det er en bevidst konstruktion. Kravet om både væsentlig og individuel interesse fører til, at partsstatus i en tilsynssag som udgangspunkt alene tilkommer det regulerede selskab, som afgørelsen retter sig imod. Forbrugeren, der klager over en prisstigning, er ikke part ([21-01170](#)); interesseforeningen er det ikke, når medlemmerne rammes lige meget som alle andre ([21-00797](#)); og markedsaktøren med en afledt kommerciel interesse er det heller ikke ([20-01683](#)). Det er dog en snæverhed med ventiler: klagen kan udløse en egen drift-sag, og ikke-parter kan inddrages ved høring uden at blive parter.

2. Kompetencen fortolkes restriktivt – i begge retninger. Forsyningstilsynet afviser konsekvent civilretlige tvister efter [lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 3](#), afviser at udstrække sin hjemmel ved formålsfortolkning selv når klagerne påpeger, at resultatet er uhensigtsmæssigt ([22-02370](#)), og annullerer sine egne afgørelser, når de viser sig at mangle hjemmel ([25-00418](#)). Legalitetsprincippet anvendes lige stramt mod tilsynet selv som mod de regulerede selskaber – og i [26-01308](#) også mod Energinet, som blev indskærpet ikke at træffe afgørelse om civilretlige tilbagebetalingskrav.

3. Forhandlingspligten er historie på varmeområdet. Med virkning fra 1. juli 2025 er kravet om, at et pålæg efter [varmeforsyningslovens § 21, stk. 4](#), først kan gives, »såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør«, ophævet. Tilsynet træffer nu afgørelse og kan **desuden** give pålæg. Praksis fra Gauerslund, Oue og Bramming – hvor forhandlede tilbageførselsplaner blev tiltrådt – beskriver en sagsgang, der ikke længere er obligatorisk, og igangværende forhandlinger skulle afbrydes, jf. [125-00842](#). Partshøringspligten består uændret. Læseren af ældre afgørelser skal være opmærksom på, at forhandlingssporet i dem er udtryk for tidligere gældende ret.

4. Håndhævelsen er gradueret, verificeret og offentlig. Trappen går fra påtale (forholdet berigtiget) over påbud med frist ([elforsyningslovens § 85 d, stk. 1](#)) til tvangsbøder med udpantningsret ([varmeforsyningslovens § 33](#)) og bødestraf, også for juridiske personer ([§ 34](#)). To træk går igen: tilsynet **kontrollerer selv** efterlevelsen frem for at stole på selskabets forsikringer ([24-01366](#)), og afgørelsen offentliggøres med navns nævnelse efter [§ 78 b, stk. 1](#) – også ved rene påtaler og selv når selskabet går fri.

5. Fortrolighed beskyttes, hvor konkurrencen kan skades – og tidsforløb hjælper ikke selskabet ud af tilsynet, men heller ikke klageren ind i akterne. Aktindsigt i konkurrencefølsomme omkostningsdata afslås, når konkurrenter kan udlede selskabets laveste mulige takst, og lange kontraktperioder og indeksering kan holde risikoen i live i 8-12 år ([12-13944](#)). Omvendt kan et selskab ikke unddrage sig tilsyn ved at bringe leveringsforholdet til ophør: anmeldelsespligten og adgangen til en afgørelse, der er konstaterende for fortiden, består ([16-08543](#)) – kun pålæg om ændring er afskåret, fordi der ikke længere er et fremadrettet forhold at regulere.

Praktisk konsekvens. For det regulerede selskab betyder mønstret, at partshøringen efter 1. juli 2025 er den **eneste** lejlighed til at påvirke afgørelsens indhold på varmeområdet, at klage til Energiklagenævnet inden 4 uger ikke i sig selv udsætter efterlevelsen ([25-00845](#)), og at dokumentationsbyrden for enhver afvigelse fra det anmeldte grundlag ligger hos selskabet. For den, der ønsker at klage, betyder det, at partsstatus skal sandsynliggøres konkret og individuelt, og at civilretlige krav skal rejses ved domstolene, ved voldgift eller ved Ankenævnet på Energiområdet – ikke ved Forsyningstilsynet.

LOV

[Elforsyningsloven § 78b, stk. 1](#)[Elforsyningsloven § 85d, stk. 1](#)[Lov om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2-3](#)[Varmeforsyningsloven § 21, stk. 4](#)[Varmeforsyningsloven § 33, stk. 1](#)[Varmeforsyningsloven § 34, stk. 1](#)

PRAKSIS

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet ophæver Energinets udelukkelse af aktør fra FCR-D-marked og afviser klager over tilbagebetaling og balanceaftaleophævelse 16.06.2026

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet påbyder Mejlby Fjernvarme at anmelde ny arealgraderet fast afgift 18.03.2026

Forsyningstilsynet · Afgørelse om tilbageførsel af forhøjet varmepris opkrævet med urimeligt varsel – Rønne Varme A/S 17.03.2026

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet giver påbud og påtale til Velkommen A/S for manglende indberetning af gebyrer på elpris.dk 28.11.2025

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet annullerer godkendelse af krav til simuleringsmodeller for Grindsted Elnet A/S 10.03.2025

Forsyningstilsynet · NetVarme nægtes partsstatus i sag om substitutionspris mellem VEKS og IVV 23.11.2023

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet anser varslings af prisstigning for rimelig hos Gentofte-Gladsaxe Fjernvarme 02.06.2023

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser klage over Nordværks anmeldelse til overgangsordningen – ingen kompetence til vurdering af producentansvar 03.05.2023

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afviser Effektmærket ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver 07.10.2020

Forsyningstilsynet · Forsyningstilsynet afgør, at Brdr. Hartmann har pligt til at anmelde priseftersvisning for 8 dages varmelevering til Tønder Fjernvarme i 2015 trods ophørt leveringsforhold 29.11.2016

Forsyningstilsynet · Aktindsigt i oplysninger vedrørende Haderslev Kraftvarmeværk 05.03.2013

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

[Elforsyningsloven § 78b](#)

stk. 1

[Elforsyningsloven § 85d](#)

stk. 1

[Lov om Forsyningstilsynet § 3](#)

stk. 2, 3

[Varmeforsyningsloven § 21](#)

stk. 4

[Varmeforsyningsloven § 33](#)

stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

47 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

04.04.2023 Højesterets dom om Nets' Dankort-gebyrer: Prøvelse af konkurrencemyndighedernes skøn over urimelige priser 26-2021

15.02.2013 Højesteret ændrer landsrettens dom og ophæver Konkurrencerådets afgørelse 5021-6041

12.10.2001 Højesteretsdom om domstolsprøvelse af enrumsanbringelse 4990-6010

FORSYNINGSTILSYNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

43

16.06.2026 Forsyningstilsynet ophæver Energinets udelukkelse af aktør fra FCR-D-marked og afviser klager over tilbagebetaling og balanceaftaleophævelse 26-01308

06.05.2026	Påbud til Power Fuel A/S om tilbagebetaling af tilgodehavender ved slutaftregning	25-02411
14.04.2026	Forsyningstilsynet påbyder Velkommen A/S at tilbagebetale tilgodehavender og ændre procedurer for slutaftregning	25-02136
18.03.2026	Forsyningstilsynet påbyder Mejlby Fjernvarme at anmelde ny arealgraderet fast afgift	25-00845
17.03.2026	Afgørelse om tilbageførsel af forhøjet varmepris opkrævet med urimeligt varsel – Rønne Varme A/S	125-00842
02.03.2026	Forsyningstilsynet vurderer Reno Djurs I/S's afvigelse fra konkurrencefremmende tiltag ved affaldsforbrænding som saglig	25-00253
13.01.2026	Fjernvarme Fyn Distributions urimelige henlæggelser i 2017-2018 tilbageført i 2019	23-01542
09.12.2025	Forsyningstilsynet godkender Esbjerg og Fanø Kommuner's saglige årsag til at fravige konkurrencefremmende tiltag ved udbud af affaldsforbrænding	25-01224
28.11.2025	Forsyningstilsynet giver påbud og påtale til Velkommen A/S for manglende indberetning af gebyrer på elpris.dk	24-01366
27.05.2025	Forsyningstilsynet godkender Bramming Fjernvarmes forhandlingsløsning om tilbageførsel af 1.679.300 kr.	25-00692
07.04.2025	Forsyningstilsynet afgør, at Ingstrup Fjernvarme Andelsselskabs faste afgift på 6.873 kr. er urimelig	24-00214
01.04.2025	Forsyningstilsynet godkender Gauerslund Fjernvarmes plan for tilbageførsel af 1.344.024,50 kr. til varmeaftagere i 2025	24-01484
01.04.2025	Forsyningstilsynet godkender Oue Kraftvarmeværks tilbagebetaling af for meget opkrævet varmepris	24-02015
10.03.2025	Forsyningstilsynet annullerer godkendelse af krav til simuleringsmodeller for Grindsted Elnet A/S	25-00418
10.12.2024	Forsyningstilsynet giver Veddam-Skelund Visborg Kraftvarmeværk påbud om tilbageførsel af tab på finansielle elmarkedsprodukter	24-00240
03.12.2024	Forsyningstilsynet udsteder påtale til E-GO ApS for manglende indberetning af elprodukter til elpris.dk	24-02230
03.07.2024	Forsyningstilsynet finder Fredericia Fjernvarmes varsling af væsentlig prisstigning urimelig	22-02451
21.03.2024	Forsyningstilsynet påtaler Energinet Gastransmissions offentliggørelse af følsomme flowdata fra Bevtøft	23-01805
21.12.2023	Forsyningstilsynet underkender varsling af væsentlige fjernvarmeprisstigninger hos Gelsted Fjernvarme og fastsætter nye ikrafttrædelsesdatoer	23-01941
23.11.2023	NetVarme nægtes partsstatus i sag om substitutionspris mellem VEKS og IVV	21-00797
07.11.2023	Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Nettopower ApS om slutaftregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	23-00571

03.11.2023	Forsyningstilsynet påtaler Modstrøm Danmark A/S for manglende rettidig slutaftregning og udbetaling af tilgodehavender	22-02453
03.11.2023	Påbud til Dansk Strøm ApS om overholdelse af krav om slutaftregning og tilbagebetaling af indestående beløb til elkunder	23-00573
06.10.2023	Forsyningstilsynet om Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker: For sent anmeldt prisændring var ugyldig, men får ingen prismæssige konsekvenser	23-01998
02.10.2023	Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med OK a.m.b.a. om krav til slutaftregning og tilbagebetaling	23-00572
07.07.2023	Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Vindstød A/S om slutaftregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	23-00576
30.06.2023	Forsyningstilsynet afslutter tilsyn med Andel Energi A/S om slutaftregning og tilbagebetaling af tilgodehavender	23-00569
02.06.2023	Forsyningstilsynet anser varsling af prisstigning for rimelig hos Gentofte-Gladsaxe Fjernvarme	21-01170
03.05.2023	Forsyningstilsynet afviser klage over Nordværks anmeldelse til overgangsordningen – ingen kompetence til vurdering af producentansvar	22-02370
12.04.2023	Forsyningstilsynet afviser EPEX Spot SE's ansøgning om dækning af clearing- og afviklingsudgifter via nettariffer	22-02283
29.06.2022	Forsyningstilsynet afslår genoptagelse og påbyder Energinet at stoppe offentliggørelse af priser på specialregulering fordelt på teknologier	21-02326
17.12.2021	Forsyningstilsynet afviser Norecos klage over tarif i gassalgsaftalen Tyra-Nybro – manglende kompetence efter opstrømsbekendtgørelsen	21-01051- (- tidligere-20-12601)
27.10.2021	Forsyningstilsynet imødekommer delvist aktindsigt i korrespondance om Rønne Varmes klage over Bornholms El-Produktions varmepris	21-10314
07.10.2020	Forsyningstilsynet afviser Effektmarked ApS' klage over Energinets indkøb af manuelle rådighedsreserver	20-01683
09.06.2020	Forsyningstilsynet meddeler påtale til AURA El-handel A/S for manglende kWh-priser på egen hjemmeside for otte elprodukter i Østdanmark	20-06098
29.11.2016	Forsyningstilsynet afgør, at Brdr. Hartmann har pligt til at anmelde priseftersvisning for 8 dages varmelevering til Tønder Fjernvarme i 2015 trods ophørt leveringsforhold	16-08543
29.09.2016	Energistilsynet: Procesvarmeleverance fra distributionsnet til gartnerier ikke omfattet af prisregulering i varmforsyningsloven	13-03846
24.02.2015	Forsyningstilsynet afviser bagudrettet indregning af tillægsafgift og CO2-afgift i gartnerens varmepris hos Odense Kraftvarmeværk	14-04034
05.03.2013	Aktindsigt i oplysninger vedrørende Haderslev Kraftvarmeværk	12-13944
14.07.2010	Energistilsynet påbyder Ulfborg Fjernvarmeværk at tilbageføre henlæggelser på 2.169 t.kr. og kapital på 1.995 t.kr.	4-0920-0200-0222

25.01.2010	Energitilsynet afslutter skærpet tilsyn med forbrugerindflydelse i E.ON Varme Danmark ApS efter overholdelse af varmemforsyningslovens formelle krav	4-0920-0200-0111
22.06.2009	Energitilsynet præciserer beregningsmetoder for udtrædelsesgodtgørelse og erklærer E.ON Varmes metode urimelig	4-0920-8901-0301
18.12.2000	Energitilsynet fastholder retningslinjer for forbrugeres udmeldelse af fjernvarmeværker	2-5-1310
VEJDIREKTORATET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
11.02.2021	Tilladelse til Privat Parkering på Privat Fællesvej trods Eksisterende Kommunal Regulering	21_02326